

Рецензент:

Голова Черкаської обласної організації
Національної спілки краєзнавців України,
доктор історичних наук, професор,
заслужений працівник освіти України,
академік Національної академії наук
вищої освіти України
Валентин ЛАЗУРЕНКО

Шулейко К.В.

Милішого краю ніж той, де судилось зрости. Папужинці й
папужани: історія й сьогодення / К.В. Шулейко — Чернігів: ПАТ
«Десна», 2023. — 704 с.

78-966-502-653-2

Аудреці кажуть, що той, хто не знає свого минулого, не вартий майбутнього. А хто не
знає слашних подвигів своїх предків, той і сам не вартий пошани. Тільки вивчаючи сторін-
ку минулого, зрозумієш сьогодення й оптимістичніше вдвлятимешся в майбутнє.

Ця книга розповідає про Папужинці — одне з найдавніших та наймальовничіших сіл
України. Про його історію та сьогодення, легенди й бувальщини, про долі людей, які
родилися, живуть нині, а також про тих, хто назавжди залишив яскравий слід на його
сторінках.

Видання розповідь проілюстрована великою кількістю світлин, карт, зібраних автором
в архівах, численних історичних виданнях, приватних зібраннях людей, небайдужих до
історії свого села та роду. Сподіваємося, що книжка знайде свій шлях до серця читача.

Видання ініційоване, створене та видане коштом вихідців з Папужинців, а тому сповне-
нної любові до найріднішого й найтеплішого куточка на землі.

ПИСЕМНИЙ ПАМ'ЯТНИК СЕЛУ ПАПУЖИНЦІ

*Пізнай свій край, себе, свій рід,
свій нарід, свою землю —
і ти побачиш свій шлях у життя...*
Григорій Сковорода

Славну книгу, як данину глибокої шани і
поваги до багатьох поколінь жителів одного,
здавалось би невеликого, скромного, мальов-
ничого і, водночас, із багатотисячолітньою історією
села Папужинці, що на Черкащині, написала
уродженка цього населеного пункту Катерина
Шумейко, яка має батьківсько-папужинське
лівооче прізвище — Славна.

Книга «Немає милішого краю ніж той, де
судилось зрости. Папужинці й папужани: іс-
торія й сьогодення», яку Ви, шановний чита-
чу, тримаєте зараз в руках — це, свого роду
писемний пам'ятник всім поколінням жителів
села Папужинці, яке нині відноситься до Тальнівської територіальної гро-
мади Звенигородського району Черкаської області. До речі, слід відмітити,
що географічна назва села Папужинці, на відміну від назв інших сіл на території
України, на сьогодні єдина.

Дане видання, це і свого роду історія нашого проукраїнського менталь-
но-генетичного батьківського коріння на прикладі одного конкретного насе-
леного пункту на карті нашої держави, яка сьогодні, в жорстокій боротьбі з
російським агресором виборює своє право мати власну історію без фальші
та бути вільною і незалежною серед європейського культурного і освіченого
простору.

В цьому контексті слід також наголосити ще і на тому, що сьогодні, на
сучасному етапі боротьби за нашу державність, одним із важливих і дієвих
способів зміцнення її духовних підвалин виступає історичне краєзнавство, го-
ловним завданням якого є всебічне дослідження минулого кожного куточка
рідної землі, створення повноцінних літописів усіх регіонів у контексті загальної історії України. Адже знання громадянами країни історії своєї малої
батьківщини, заглиблення в її першовитоки — створює в суспільстві сприят-
ливу духовну атмосферу, яка дає людині змогу жити повноцінно, відчувати
безпосередньо причетність до долі своєї держави і народу.

ість таких досліджень, як пропонує вашому прочитанню книжки Шумейко полягає в тому, що вони з'ясовують регіональні, ані під загальні схеми, особливості історичного розвитку країни. Крім того й специфічність дослідницької роботи краєзнавців: більша увага до деталізації пошуків, можливість вивчення сучасних процесів середньо по слідах подій, використання місцевих джерел, широке використання матеріалів особистих архівів громадян тощо.

Книжка читается надзвичайно легко, адже вона писалася її авторкою з глибиною до свого рідного села в усіх її проявах, з усіма внутрішніми переживаннями і повагою до його минулого та турботою про його сьогодення. Тому патріотична складова книги тут надзвичайно потужна. І це видно з перших розділів книги, як-то, наприклад, крик душі пані Катерини за розорювання у свій час, особливо у 50-ті — 60-ті рр. ХХ ст. про біля села скіфських курганів, перетворення їх на поля для сільськогосподарського виробництва, та і до сьогодні наукову недослідженість як тих курганів, що уже зникли, так і тих, що ще є біля села нині.

Книжка є подача матеріалу про легенди щодо появи самої назви села Папужинці. Цей розділ, як і багато інших, є готовим фаховим матеріалом для проведення туристичних екскурсій по селу, що в майбутньому є досить цінним напрямком для приваблення туристів до відвідин (як туристів з інших регіонів України, так і внутрішнього українського регіонального туризму) Тальнівської громади Звенигородського району Черкаської області.

Книжка представлений у виданні персоналістичний вимір історії села Папужинці. А папужинці творили історію нашої держави в усі часи: і в роки національної революції середини ХVІІ ст., і в період Коліївщини, Першої та Другої світової воєн, в добу Української революції 1917 — 1918 рр. і часи після 1945 р. до сьогодні.

Книжка також відзначити те, що у книзі Катериною Шумейко наводяться списки всіх мешканців села Папужинці у ХVІІІ ст., які їй вдалось знайти у Державному архіві Київської області, що дає хорошу можливість поколінням папужинців вивчати історію свого роду, своїх прізвищ.

Книжка також є наведення на його сторінках унікального щоденника селянина села Папужинці Славного Григорія Вавіловича, написаний ним у період з 1929 по 1941 рр.: тут і реальність колективізації, тут і трагізм Голодомору 1932-1933 рр., тут і інша історія села. Григорій Славний, щоб зафіксувати правду не стала фатальною для його сім'ї, все життя переховував щоденник на горішці власного будинку. І як тут не пригадати той мудрий вислів, що рукописи не горять.

Цікавим у виданні є не лише в хронологічному порядку подана історія села Папужинці з найдавніших часів до сьогодення, але і висвітлення такого аспекту, як креативна майстерність жителів села у таких ремеслах як: соломоплетіння, ткацтво, деревообробка, ковальство, лозоплетіння, колодязництво, бджолярство, кравецтво.

Надзвичайно посилює книгу велика кількість світлин з історії села: люди, будівлі, вулиці, сади, поля, краєвиди, обійстя, обрядовість та багато іншого.

Реалізуючи свій задум про створення своєрідного літопису села Папужинці, Катерина Шумейко виконала велику за обсягом пошуково-дослідницьку роботу щодо виявлення і узагальнення великого масиву матеріалів з історії і сьогодення села.

Представляючи читачам книгу Катерини Василівни Шумейко, бажаю, щоб вона сповна служила справі виховання, передусім у представників вищого молодого покоління жителів села Папужинці, гордості за свою малу батьківщину, за свій черкаський край, за свою державу — Україну!

*Голова Черкаської обласної організації
Національної спілки краєзнавців України,
доктор історичних наук, професор,
заслужений працівник освіти України,
академік Національної академії наук
вищої освіти України
Валентин ЛАЗУРЕНКО*